

Podnebni svet

Številka: 35400-10/2023-2550-121

Datum: 2. 7. 2025

Zadeva: Zapisnik o 16. seji Podnebnega sveta

Kraj: Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Čas: 12.00-14:45

Prisotni člani: dr. Jonas Sonnenschein, dr. Maja Simoneti, prof. dr. Griša Močnik, **spletna udeležba:** doc. dr. Žiga Zaplotnik, prof. dr. Hojka Kraigher, prof. dr. Niko Samec

Opravičeni člani: prof. dr. Andreja Kutnar, prof. dr. Dunja Bandelj, prof. dr. Franci Gabrovšek

Ostali prisotni: Uroš Vajgl, Zorana Komar

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Potrditev predloga dnevnega reda
2. Podnebni zakon
3. Odlok o programu sredstev sklada za podnebne spremembe 2025 – 2028
4. Slovensko javno mnenje – okolje in podnebje
5. Pregled uresničitve sklepov
6. Razno

K točki 1 – Potrditev predloga dnevnega reda

Dnevni red 16. redne seje Podnebnega sveta je bil potrjen.

K točki 2 – Potrditev predloga dnevnega reda

Podnebni svet je izrazil stališče o podpori sprejemu Podnebnega zakona, vendar kot znanstveno-posvetovalno telo opozarja na nujne izboljšave, ki jih bodo člani predstavili na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor (OIOP).

Poudarjajo, da mora zakon jasno začrtati tako dolgoročne kot vmesne cilje kot obveznost Republike Slovenije (RS) v izogib povišanju stroškov prilagajanja, nazadovanju podnebne politike v prihodnosti in posegu v pravice prihodnjih generacij, ki bodo prevzele nesorazmerno breme nezadostnega ukrepanja. Določitev vmesnih ciljev je ključna za spremljanje in pospeševanje učinkov podnebnega ukrepanja. Prebivalci, gospodarstvo in drugi sistemi morajo vedeti, kako kot skupnost oz. država napredujemo glede ključnih kazalnikov in kako lahko prispevamo k doseganju ciljev, zato so sprotne ocene učinkov in prilagajanja ukrepov nujne.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Podnebni svet je pozval k ponovni vključitvi člena, ki odpravlja subvencije za fosilna goriva. Izbrisani člen hkrati prinaša uveljavitev zelenega proračunskega načrtovanja, kjer metodologija že obstaja, zato je odstranitev določbe nepotrebna in škodljiva, dodati pa je potrebno še določitev proračunskih deležev za ukrepe blaženja in prilagajanja.

Podnebni svet poziva k odpravi 152. člena, ki omogoča subvencioniranje fosilnih goriv in predstavlja odmik od načela »onesnaževalec plača«, prevladuje stroške povečanja porabe fosilnih goriv na davkoplačevalska ramena ter zanika pravičnost prehoda. Podnebni svet hkrati opozarja na nedavno oceno Evropske komisije glede posodobljenega Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta, ki RS opominja na pomanjkanje časovnice za ukinitev subvencij na fosilna goriva.

Podnebni svet je obravnaval tudi letalsko podnebno dajatev, ki bi morala ustrezneje nasloviti visoko emisijsko intenzivnost letalskega prometa, posebej preko primernejše obdavčitve zasebnih poletov. V okviru okoljske dajatve pa so opozorili na rast družbenih stroškov emisij CO₂ in izpostavili potrebo po bolj preglednem določanju zavezancev z vidika odprave sistemskih vrzeli, ki omogočajo izogibanje plačilu okoljske dajatve. Sprejemljiva dajatev bi bila najmanj 250 EUR/potnika za vsak polet.

Sklep 1: Člani se bodo udeležili usmerjevalnega sestanka 8. 7. 2025 pred udeležbo na seji OIOP.

K točki 3 – Odlok o programu sredstev sklada za podnebne spremembe 2025 – 2028

Razprava se je dotaknila tudi načrtovanega odloka o programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe 2025–2028. Opozorili so na pomanjkanje vrednotenja učinkov in porabe sredstev ter pozvali k bolj ciljni usmerjenosti ukrepov, zlasti pri podporah v industriji. V razpravi je bila izražena potreba po oblikovanju priporočil/smernic za občine glede prilagajanja na podnebne spremembe, ker so trenutno lokalne skupnosti še slabo orientirane glede priprave in izvajanja lokalnih podnebnih strategij. Opozorili so tudi na potrebo po evalvaciji sklada za boljšo preglednost učinkovitosti financiranja ukrepov.

K točki 4 – Slovensko javno mnenje – okolje in podnebje

Člani Podnebnega sveta so razpravljali o rezultatih raziskave slovenskega javnega mnenja o okolju in podnebj, ki jo je izvedel Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij. Izpostavili so potrebo po njeni strokovni nadgradnji in poudarili, da tudi način oblikovanja vprašanj pomembno vpliva na rezultate javnomnenjskih anket. Ob tem bi bilo več pozornosti treba nameniti razlagi temeljnih konceptov podnebne krize – od fizikalnih zakonitosti do družbenih, okoljskih in ekonomskih posledic zavlčevanja, saj bo kasnejše ukrepanje dražje od stroškov današnjih ukrepov.

Člani so poudarili, da je nujno jasno komunicirati razloge za ukrepanje, zakaj podnebne spremembe nastajajo, zakaj so odzivi nujni, kako visoki so stroški neukrepanja in kako časovna odložitve bistveno poveča finančno breme predvsem za ranljive skupine. Opozorili so na mednarodno odgovornost RS, ki ima kot majhna in podnebnim tveganjem izpostavljena država več koristi od ukrepanja na mednarodni ravni in od proaktivnega delovanja v mednarodnih odnosih. Z ukrepi na regionalni ravni neposredno vplivamo na podnebno krizo, ki nas prizadeva.

V razpravi je bilo posebej izpostavljeno, da vojne in družbene krize niso le posledica, temveč tudi dejavnik poglobljanja podnebne krize. Soglasno je bilo izraženo stališče, da mora razprava o podnebni

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

politiki, vključno s Podnebnim zakonom, temeljiti na jasnem prikazu, zakaj so ukrepi nujni, uresničljivi in tudi dolgoročno ekonomsko upravičeni.

K točki 5 – Razno

Ministrstvo za naravne vire in prostor je javno objavilo pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta za projekt Jedrske elektrarne Krško 2 (JEK2). Podnebni svet se je odločil, da bodo vprašanje projekta JEK2 obravnavali na eni od prihodnjih sej.

Pripravil:

Gregor Marko Frim

svetovalec

dr. Žiga Zaplotnik

predsednik Podnebnega sveta